

Česká školní inspekce

Zlínský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Traplice, okres Uherské Hradiště

Adresa: Traplice 375, 687 04 Traplice

Identifikátor školy: 600 123 987

Termín konání inspekce: 21. – 23. duben 2004

Čj.:	o5-1130/04-5178
Signatura:	ko3cx137

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v českém jazyce na prvním a druhém stupni, matematice na prvním a druhém stupni, hudební výchově na druhém stupni, dějepisu a zeměpisu ve školním roce 2003/2004 v době inspekce vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v českém jazyce na prvním a druhém stupni, matematice na prvním a druhém stupni, hudební výchově na druhém stupni, dějepisu a zeměpisu ve školním roce 2003/2004 v době inspekce vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v českém jazyce na prvním a druhém stupni, matematice na prvním a druhém stupni, hudební výchově na druhém stupni, dějepisu a zeměpisu ve školním roce 2003/2004 v době inspekce vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Traplice, okres Uherské Hradiště (dále jen škola) měla v době inspekce 262 žáci, kteří jsou rozděleni do 12 tříd. Ve škole se vzdělávají žáci z Traplic, Košíků, Jankovic, Sušic a Jalubí. Zřizovatelem školy je obec Traplice, okres Uherské Hradiště. Součástí školy je školní družina, školní klub, školní jídelna a mateřská škola. V letošním školním roce se vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola. Ve zřizovací listině je uvedeno, že zařízení je samostatným právním subjektem – příspěvkovou organizací.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Český jazyk a matematiku na prvním stupni vyučuje šest učitelek, z nichž odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku těchto předmětů na prvním stupni základní školy mají tři z nich. Další dvě jsou studující učitelství a jedna má kvalifikaci pro výuku na druhém stupni základní školy. Český jazyk na druhém stupni vyučují dvě odborně a pedagogicky způsobilé učitelky. Matematiku na druhém stupni učí dvě plně kvalifikované pedagožky, obě s dlouholetou učitelskou praxí. Hudební výchovu na druhém stupni vyučuje jedna pedagogicky, ne však odborně kvalifikovaná učitelka. Zeměpis ve všech ročnících druhého stupně vyučuje jedna zkušená učitelka s požadovaným odborným i pedagogickým vzděláním. Dějepis učí jedna začínající pedagožka, která má požadovanou kvalifikaci. Při sestavování pracovních úvazků pedagogických pracovníků vedení školy dle možností přihlíží k jejich odbornosti, pedagogickým zkušenostem, snaze i osobnímu zaujetí pro učitelské povolání. Ve škole působí jedna výchovná poradkyně, která má odpovídající kvalifikaci pro tuto funkci. Škola má přehledně zpracovanou organizační strukturu i funkční vnitřní řád školy zahrnující kompetence pedagogických pracovníků školy.

K přenosu informací směrem k pracovníkům školy slouží školní rozhlas, nástěnky ve sborovně, porady a osobní jednání. Všichni pedagogičtí pracovníci mají zřízeny e-mailové schránky, které mohou využívat na počítači ve sborovně, případně v pracovně výpočetní techniky. Pracovní porady jsou svolávány jednou měsíčně, čtyřikrát ročně jedná pedagogická

rada. Každý týden je pracovní porada vedoucích pracovníků, na níž jsou projednávány plánované i aktuální úkoly.

Metodické sdružení prvního stupně jedná čtyřikrát ročně. Na svých schůzkách řeší problematiku sestavování a plnění tematických plánů, prospěch a chování žáků, přípravu projektů, práci s integrovanými žáky, přípravu exkurzí, mimoškolních akcí a další organizační záležitosti. Zástupkyně ředitele zde provádí rozbor hospitační činnosti za uplynulé období a jednotlivé učitelky seznamují ostatní kolegyně s podněty z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Metodické sdružení se zabývá také využitím učebních pomůcek a zpracovává požadavky na nákup nových.

Český jazyk a dějepis jsou spojeny v jedné předmětové komisi. Ta v tomto školním roce jednala dvakrát, vždy o sjednocení požadavků na úpravu sešitů, plnění osnov, přípravě exkurzí a soutěží. Ve škole je ustavena předmětová komise matematiky. V letošním školním roce se sešla dvakrát. Obsahem schůzek bylo zabezpečení výuky učebnicemi, úprava sešitů a organizace matematických soutěží. V zápisech absentují záznamy o průběžné kontrole plnění osnov, o přípravě a vyhodnocování kontrolních písemných prací, nejsou zde zápisy o aplikaci poznatků z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a možnosti využití pomůcek ve výuce matematiky. Předmět zeměpis je součástí komise přírodovědných předmětů. Zápisy z jednání této komise řeší převážně organizační záležitosti - přípravu soutěží a exkurzí.

Začínající učitelce dějepisu pomáhají při uvádění do praxe dvě kolegyně. Jedna z nich, která má v aprobaci dějepis, ji vede zejména formou konzultací při plánování, přípravě vyučovacích hodin i řešení dalších problémů spojených s výukou. Druhá pedagožka ji uvádí do problematiky záležitostí třídního učitele. Nekvalifikovaní vyučující jsou vysíláni na další vzdělávání pedagogických pracovníků v oboru, pro který nemají aprobaci. Cílem je alespoň touto formou rozšiřovat odbornost vyučujících.

Ředitel i zástupkyně ředitele vypracovali plány kontrolní a hospitační činnosti, které dodržují. Ředitel hospituje v převážné míře na druhém stupni školy, zástupkyně ředitele na první stupni. Zápisy z hospitací jsou vedeny funkčně a přehledně, obsahují zápis o průběhu hodiny, závěr a doporučení. Hospitační činnost ředitele školy i zástupkyně ředitele školy je svou četností dobrá, vedení školy věnuje zvýšenou pozornost začínající učitelce a nekvalifikovaným učitelům. Kontrola je účinná a poskytuje dobrou zpětnou vazbu vedení školy. Na pedagogických radách jsou poznatky z hospitační činnosti projednány. Vedle hospitační činnosti je prováněna také kontrolní činnost ve všech oblastech školy. Kontrola žákovských knížek není zcela důsledná. V mnoha případech se objevují nekonkrétní zápisy obsahu hodnocené skutečnosti, někde i s gramatickými chybami, které žákům nebyly opraveny. Zápisy o manipulaci s penězi vybíraných od rodičů nejsou v některých případech dostatečně přehledné.

Škola pracuje podle přehledného a funkčního celoročního plánu školy. Tento plán je rozdělen na jednotlivé měsíce a je průběžně dle potřeby doplňován. Z něj také vychází plány součástí školy, výchovného poradenství, protidrogové prevence i metodických orgánů. Plnění celoročního plánu je přehledně prezentováno na nástěnce ve sborovně. Tento plán vychází z dlouhodobého plánu práce zpracovaného na období let 1998-2008. Všichni vyučující mají zpracované tematické plány vycházející z učební osnovy zvoleného vzdělávacího programu. Časový harmonogram těchto plánů je dodržován.

Ředitel plánuje řešení personálních podmínek školy s výhledem na několik let dopředu, přičemž vychází ze stávajících personálních podmínek a demografického vývoje v regionu. Počet žáků i pedagogů má ve škole klesající tendenci.

Pro další vzdělávání využívají pedagogové akce z nabídky pedagogického centra tak, aby byly v souladu se zaměřením a cíli školy. Ve škole je pečlivě vedena dokumentace o dalším vzdělávání každého pedagogického pracovníka.

Kritéria pro přiznávání nenárokových složek platu jsou stanovena a pracovníkům školy známa. Obsahují široké spektrum činností souvisejících s výukou i mimovyučovacími aktivitami školy. Na základě těchto kritérií provádějí učitelé pravidelně písemné sebehodnocení. Toto sebehodnocení je využíváno vedením školy při hodnocení zaměstnanců.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy sledovaných předmětů na prvním i druhém stupni základní školy byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola je umístěna ve starší budově rozčleněné do tří částí. Prostředí působí příjemným dojmem. K tomu přispívají vystavené žakovské práce, materiály do některých předmětů a velké množství pokojových květin. Kmenové třídy jsou zpravidla vybaveny starším školním nábytkem, v některých učebnách je nábytek nový. Ve všech třídách jsou nástěnné obrazy do sledovaných i jiných předmětů, magnetické tabule s materiály do výuky, práce žáků a květiny. Učebny prvního stupně jsou vybaveny také relaxačním kobercem a radiomagnetofonem.

Ve škole je šest pracoven, z nich je pro sledované předměty nepravidelně využívána pracovní výpočetní techniky. V této pracovně je umístěno šestnáct počítačů, většinou zastaralého typu, které pro výuku v některých případech nestačí. Literární složku českého jazyka je možno vyučovat ve specializované místnosti školní knihovny s aktuálně inovovaným fondem encyklopedií i ukázek beletrie.

Všichni žáci mají školou zapůjčené učebnice. Je snaha, aby byly vybírány v navazujících řadách vždy od jednoho vydavatele. Pro výuku zeměpisu mají žáci k dispozici i nové atlasy světa, pro výuku dějepisu nové dějepisné atlasy a soubory doplňkové literatury. Ze základních jazykových příruček mají žáci k dispozici Stručné mluvnice a aktualizovaná vydání Pravidel českého pravopisu. Slovníky spisovné češtiny jsou zastaralé, obsahují dnes již neplatné tvary, které byly před úpravou pravopisu v devadesátých letech minulého století.

Po dohodě s rodiči jsou žákům zajišťovány k vybraným učebnicím pracovní sešity, které si žáci kupují. V některých ročnících dosahuje částka za nákup těchto pracovních sešitů a dalších materiálů do výuky poměrně vysoké sumy. V dotaznících pro rodiče, které byly v průběhu inspekce ČŠI zadány, se žádný z respondentů k této problematice nevyjádřil.

Škola má základní vybavení pomůckami. Nové pomůcky jsou dle potřeby a finančních možností průběžně dokupovány. Většina pomůcek je přehledně umístěna v kabinetech, které slouží zároveň jako pracovny pedagogů. Z didaktické techniky škola vlastní zpětné projektory, televizory s videopřehrávači, DVD přehrávač, radiomagnetofony a počítače s programovým vybavením do některých předmětů.

Škola je vybavena učebnicemi a pomůckami pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Při kontrolní činnosti vedení školy sleduje efektivitu využívání materiálního vybavení školy. Širší veřejnosti je k dispozici tělocvična školy. Plánování v oblasti materiálně-technických podmínek je funkční.

Ředitel seznámil zřizovatele s potřebami postupné obnovy materiálních podmínek školy.

Materiální zajištění výuky sledovaných předmětů dosahovalo celkově velmi dobré úrovně.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací program

Ve školním roce 2003/2004 škola realizuje v souladu s obecně platnými právními předpisy ve všech třídách prvního i druhého stupně základní školy vzdělávací program Základní škola čj. 16847/96-2. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají zpracovány individuální vzdělávací plány, které mají všechny potřebné náležitosti.

Škola vyučuje podle platného učebního dokumentu a uplatňuje učební dokumenty v jejich plném rozsahu. Učební plán je správně upraven na podmínky školy. Učební plán, rozvrh hodin a reálná výuka jsou v souladu. Hodinové dotace sledovaných předmětů byly v souladu s podmínkami zvoleného vzdělávacího programu. Na základě hospitační činnosti a kontroly třídních knih bylo zjištěno, že výuka všech sledovaných předmětů probíhala ve školním roce 2003/2004 v době kontroly v souladu se zvoleným vzdělávacím programem a jeho osnovami. Dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání. Ve vedení třídních knih, třídních výkazů i katalogových listů žáků jsou formální nedostatky.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty zvoleného vzdělávacího programu.

Ředitel školy i jeho zástupkyně provádí kontrolní činnost v oblasti naplňování učebních dokumentů a realizují opatření vedoucí k nápravě zjištěných nedostatků. Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Rozvrh hodin respektuje základní zásady psychohygieny vyučovacího dne. Školní řád obsahuje všechny požadované náležitosti dané platnou normou, navíc uvádí i práva žáků. Byl projednán a schválen pedagogickou radou dne 30. srpna 1999. Provozní řády odborných učeben mají všechny požadované náležitosti.

Informační systém vůči rodičům nezletilých žáků je funkční. Třídní schůzky případně konzultační odpoledne pro zákonné zástupce žáků probíhají čtyřikrát ročně. Zákonní zástupci mají možnost konzultace s vyučujícími kdykoliv po předchozí domluvě. Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Výchovná poradkyně pracuje podle pečlivě zpracovaného, přehledného a funkčního plánu práce, který je dodržován. Ve své práci využívá dlouholeté zkušenosti i odpovídající vzdělání. Spolupráce s rodiči i pedagogicko-psychologickou poradnou je při řešení dobrá. Žáci i rodiče mohou využívat stanovené konzultační hodiny, dále se jim výchovná poradkyně věnuje podle potřeby. Profesionálnímu poradenství je zajištěna patřičná pozornost. Žáci školy využívají možnosti testování profesní orientace pomocí školou zakoupených počítačových programů zaměřených na tuto problematiku. Organizaci akcí zaměřených na prevenci sociálně-patologických jevů se věnují dvě pověřené pedagožky, které pečlivě zpracovávají minimální preventivní program. Oblast prevence sociálně-patologických jevů je na dobré úrovni, přijímaná opatření mají kladný vliv na zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu. Všichni třídní učitelé mají zpracovány plány výchovné práce ve třídách. Každý měsíc se třídní kolektivy setkávají v třídnických hodinách, které mají různou náplň a přispívají ke zkvalitnění výchovné práce školy. Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce na prvním stupni

Výuka českého jazyka byla hospitována ve všech ročnících prvního stupně. V prvním až třetím ročníku učí předmět tři učitelky s odbornou a pedagogickou způsobilostí, ve čtvrtém a v pátém ročníku nemá žádná ze tří vyučujících tohoto předmětu požadovanou kvalifikaci, což se ve způsobu vedení výuky v malé míře negativně projevilo.

Třídy byly vybaveny nástěnnými přehledy aktuálního učiva. Názornost výuky byla podpořena řadou vhodně zvolených pomůcek. Velkou část z nich si vyráběly vyučující samy, dílem také žáci. V některých třídách byly připraveny kopírované pracovní listy pro procvičování a upevňování učiva. V hodinách literární výchovy byly pro motivaci přineseny obrázky rostlin a jarních květin. Velmi účelně byly v řadě hodin použity připravené tabule. Didaktická technika nebyla ve sledovaných hodinách využita. V jedné páté třídě užila vyučující vhodně pro motivaci keyboard.

Výuka je plánována pomocí tematických plánů, které vycházejí z osnov a respektují členění jednotlivých užívaných učebnic a pracovních sešitů. Příprava vyučujících na jednotlivé hodiny byla odpovědná, což se na průběhu sledovaných hodin pozitivně projevilo.

Úvodní motivace byla ve většině sledovaných hodin prováděna formou rozhovoru, říkanek nebo společným zpěvem a seznámením s cílem hodiny. Vynikající motivace byla sledována zejména využitím návaznosti na předcházející hodiny, „dárku“ s didaktickou hrou v první třídě, s podporou připravené tabule ve třetí, využitím Dne Země s vynikajícím výchovným dopadem ve čtvrté třídě. Průběžně byl vzbuzován zájem o práci drobnými pobídkami a pochvalami. V první třídě byl motivující také systém hodnocení formou sbírání fazolí jako odměn za správnou práci. Převažovalo pozitivní hodnocení, v jedné páté třídě využila vyučující vhodně i formy vzájemného hodnocení žáků při práci s chybou v diktátě.

Ve výuce se střídala frontální, samostatná i skupinová práce žáků, často byly zařazeny také aktivní metody, učitelky připravily i úkoly navíc pro rychlejší žáky. Vhodně a účelně byly zařazovány také relaxační chvílky. V závěru většiny hodin nescházelo shrnutí a zpětnovazebné ověření pochopení probíraného učiva. Při psaní nebyla věnována dostatečná pozornost správné poloze těla žáků, úchopu psacích potřeb a pořádku na pracovní ploše.

Komunikativní dovednosti vyučujících se individuálně lišily. Vynikajícím způsobem jich dovedly využít učitelky zejména v první, třetí a čtvrté třídě k získání pozornosti. V těchto třídách také důsledně a cílevědomě vytvářely prostor pro rozvoj slovní zásoby a komunikativních dovedností žáků. Ve všech sledovaných hodinách panovala pracovní atmosféra jen zřídka narušovaná drobnou nekázní.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce na prvním stupni byly přes drobné výhrady k literárně výchovné složce předmětu a složce psaní hodnoceny jako vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce na druhém stupni

Přímou hospitační činností byla pozorována práce obou vyučujících českého jazyka na druhém stupni. Navštíveny byly hodiny jazykové a literární výchovy. Výukové cíle odpovídaly věku žáků a svým obsahem většinou navazovaly na předchozí učivo. Struktura hodin byla ve většině případů promyšlená, ve výjimečných případech pomíjela potřebu pestrosti a názornosti. Bylo zřejmé, že obě vyučující jsou si vědomy cílů nejen jedné vyučovací hodiny, ale soustavně pracují na tom, aby se žákům vytvořila požadovaná struktura poznatků, zejména v gramatickém učivu, ale i v literatuře.

Obě učitelky jsou pro tento předmět aprobovány. To se projevilo odborností výuky. Získané pedagogické zkušenosti a životní postoje jim pomáhaly při uplatňování mezipředmětových vztahů.

Většina začátků vyučovacích hodin byla motivována pouze racionálně – sdělením toho, co je potřeba v hodině zvládnout. Průběh práce žáků byl pozitivně komentován a tímto způsobem i motivován. Výchovně bylo využito aktuální oslavy Dne Země.

Materiálně byla výuka postavena nejen na klasických pomůckách (tabuli, křídě, učebnici a sešitu) a na práci s kopírovaným textovým materiálem, který učitelky připravily. V mluvnických hodinách měli žáci připraveny některé základní jazykové příručky, v literárních ukázky beletrie. Didaktická technika nebyla ve sledovaných hodinách užita. Často nebyly využity ani nástěnné přehledy aktuálního učiva, které byly ve třídě umístěny.

Výuka probíhala ve všech hodinách frontálně, i když struktura vyučovacích hodin nebyla vždy klasická. Učitelky zapojovaly žáky do aktivních činností, dopřály jim dostatek samostatné práce. Často se pracovalo s žakovou chybou. V hodinách věnovaných mluvnickému učivu i literární výchově bylo dbáno na maximální efektivitu využití daného času. Od žáků byla vyžadována nejen znalost pravidel, ale i jejich praktické využití. Důraz na znalost faktů byl uplatněn i v hodině literárního charakteru. Ta zcela postrádala akcent na estetický a čtenářský zážitek žáka a cele byla věnována historii literatury a literárněvědným pojmům.

Výše popsaným způsobem výuky, ale zejména osobnostními předpoklady každé z učitelek, byla dána i komunikace mezi všemi zúčastněnými. Způsob komunikace především jedné z vyučujících byl žáky kladně přijímán a viditelně je pozitivně naladil pro další práci. Druhá pedagožka občas použila v komunikaci s žáky výrok, který svým důsledkem mohl snižovat jejich sebevědomí. V převážné většině hodin byla vnější kázeň dána akceptací přijatých rolí učitele a žáka. Způsobem práce byl dán dostatečný prostor pro osobnostní a sociální rozvoj každého jedince. Žáci nebyli vždy vedeni k delšímu ústnímu projevu a formulaci vlastních myšlenek.

Ve většině hodin bylo dobře využito kladné hodnocení jednotlivých výkonů žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání v jazyce českém na druhém stupni byly hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na prvním stupni

Výuka matematiky byla hospitována ve všech třídách prvního stupně základní školy v sedmi vyučovacích hodinách. Skutečnost, že z šesti vyučujících mají odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku matematiky na prvním stupni pouze tři učitelky, se v malé míře negativně projevila při organizaci výuky a při volbě vyučovacích metod.

Cíle výuky byly ve všech sledovaných hodinách zvoleny vhodně a přiměřeně k aktuálnímu stavu třídy, probírané učivo navazovalo na předcházející témata. Vybrané cíle se vždy podařilo splnit. Vyučování probíhalo věcně a odborně správně, bylo v souladu s osnovami zvoleného vzdělávacího programu, časová dotace odpovídala ve všech třídách učebnímu plánu tohoto vzdělávacího programu. Všechny učitelky byly na výuku odpovědně připraveny. Hospitované hodiny probíhaly v kmenových, podnětně a esteticky upravených třídách. Materiální podpora výuky byla velmi dobrá. Vyučující nejvíce používaly tabule, pracovní sešity, karty s příklady, předtištěné materiály, stavebnice a počítadla. Další různorodé pomůcky sloužily k motivaci a relaxačním činnostem. Z didaktické techniky byl jednou užit radiomagnetofon.

Ve sledovaných hodinách převládala frontální práce v menší míře střídaná samostatnou prací. Skupinová práce byla použita ojediněle. Ve většině hodin byly vhodně zařazeny také soutěže. Tempo výuky bylo zpravidla odpovídající věku žáků, relaxační prvky byly vhodné

a opakovaně zařazeny ve všech sledovaných hodinách. Učitelky se snažily o individuální přístup k některým žákům.

Žáci byli vždy aktivní, o výuku projevovali zájem, jejich znalosti byly velmi dobré. Jako vstupní motivace bylo využito sdělení cíle a průběhu hodiny, učitelky vhodnými formami motivovaly žáky i v průběhu hodin. Často byly užity příklady z praxe a mezipředmětové vztahy. Výuka probíhala v příjemné atmosféře, komunikace vyučujících i žáků byla velmi dobrá. Žáci akceptovali pravidla chování stanovená školním řádem. Vždy byla respektována osobnost žáků.

Počet známek v žákovských knížkách je ve všech třídách dostačující pro informovanost zákonných zástupců žáků. V průběhu hodin byli žáci slovně hodnoceni, k sebehodnocení docházelo u žáků zpravidla při kontrole jejich samostatné práce.

Zápisy žáků v sešitech a pracovních sešitech mají většinou velmi dobrou úroveň. Učitelky vedení sešitů průběžně sledují.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na prvním stupni základní školy měly velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na druhém stupni základní školy

Matematiku v 6. - 9. ročníku vyučují dvě kvalifikované učitelky. Jejich dlouholetá pedagogická praxe a metodické dovednosti se zúročily v kvalitě sledované výuky.

Matematika je vyučována v kmenových třídách. Prostředí tříd a jejich funkční vybavení nevytvářelo dostatečně podnětné prostředí pro výuku matematiky. Žáci pracovali s učebnicemi, kalkulátory, sbírkami úloh, s rýsovacími potřebami, s modely geometrických těles. Ve sledovaných hodinách byl vhodně využit zpětný projektor, s programy na PC se nepracovalo.

Výukové cíle ve sledovaných hodinách byly vhodně stanoveny, výuka byla vedena převážně klasickou frontální metodou práce s aktivní rolí učitelek. Učivo bylo podáváno odborně správně s důrazem na rozvoj logického myšlení žáků. Při vyvozování postupů a promýšlení vzájemných souvislostí se učitelky snažily využívat v maximální míře názorné pomůcky a dosavadní znalosti žáků. Samostatná práce byla zařazována zpravidla v úvodním opakování, její výsledky byly vždy vyhodnoceny. Učitelky zařazovaly i práci s chybou, využívaly mezipředmětové vztahy (s fyzikou). V důsledku nevhodného časového rozvržení hodiny nezbyl v některých sledovaných hodinách prostor pro závěrečné opakování a upevnění učiva.

Ve sledované výuce byla uplatňována spíše průběžná motivace pochvalou, oceněním snahy a hodnocením aktivní a přesné práce. Verbální komunikace učitelek měla dobrou úroveň, vedení žáků ke správnému matematickému vyjadřování však nebylo vždy důsledné. Tempo výuky zohledňovalo schopnosti žáků. Pracovní atmosféra ve třídách byla příjemná, založená na pozitivních mezilidských vztazích.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice na druhém stupni byly hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v hudební výchově na druhém stupni

Výuka hudební výchovy byla sledována podle možností daných rozvrhem hodin ve čtyřech vyučovacích hodinách.

Předmětu vyučuje jedna učitelka s pedagogickou, ne však odbornou způsobilostí pro výuku hudební výchovy na druhém stupni základní školy. Tato skutečnost se ve sledovaných

hodinách projevila zejména volbou menšího prostoru pro pěveckou přípravu a ostatní hudební aktivity, včetně hudebně pohybových. Málo promyšlené byly i zvolené didaktické postupy.

Výuka často probíhala v učebně přírodopisu, která je vybavená potřebnou audio a video technikou. Některé hodiny jsou vyučovány v kmenových třídách. Hudební výchově byla v těchto třídách věnována magnetická tabule s obrázky hudebních skladatelů, ukázkami hudebních nástrojů i přehledy aktuálního hudebně naukového i historického učiva.

Učitelka má zpracovány tematické plány s časovým harmonogramem pro jednotlivé ročníky. Příprava jednotlivých hodin byla promyšlená s důrazem na náplň a potřebné pomůcky včetně přípravy ukázek pro poslechové části hodin. Vždy byla připravena tabule (zápisy, kvízy, tajenky). V některých hodinách byla méně akcentována výchovná složka předmětu.

Motivace v úvodu hodin probíhala formou seznámení s cílem hodiny. Průběžně byli žáci motivováni kvízy a křížovkami.

Struktura hodin byla obsahově zaměřena na hudebně historická a nauková témata, velmi vhodně a účelně doplňovaná poslechem audio a video ukázek. Tomuto pojetí odpovídaly také volené metody s převahou frontální a samostatné práce. Pouze v jedné šesté třídě se vyučující snažila vzbudit zájem a aktivitu pomocí činností v komunikačním kruhu při zpěvu kramářských písní s obrázky. V začátcích vyučovacích jednotek scházela na začátku dechová, rytmická a intonační cvičení. Rytmických nástrojů ani nástrojů doprovodných žáci nevyužívali. Zpěvu a ostatním hudebním aktivitám byl dán velmi malý prostor, přestože se jeví, že vyučující má veškeré předpoklady pro jeho zvládnutí. V této činnosti byli žáci pasivní, pěvecké výkony tříd byly velmi slabé.

Ve všech sledovaných hodinách panovala pracovní atmosféra, mimo zpěvu se žáci ochotně zapojovali do práce. Dohodnutá pravidla a pokyny vyučující dodržovali.

Prostor pro vyjádření vlastních zkušeností a názorů byl menší, žáci ho měli zejména v úvodních částech hodin při řízených rozhovorech a při prezentaci zadávaných referátů.

Výuka hudební výchovy byla přes nedostatek prostoru pro zpěv a rozvoj ostatních hudebních aktivit hodnocena celkově jako velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v dějepisu

Výukou dějepisu ve všech ročnících je v tomto školním roce pověřena jedna začínající vyučující. Tato skutečnost se projevila tím, že byla vynikajícím způsobem připravena odborně, ale chyběly jí didaktické zkušenosti ve vedení hodin. Příprava na vyučovací hodiny byla založena na stanovení časového úseku nebo historického problému. Málo promyšlená byla metodika práce. Probírané učivo sice vždy navazovalo na předchozí, ale to nebylo dostatečně opakováno. Motivace vycházela z netradiční činnosti v úvodu hodiny (křížovka), nebo byla založena na aktuálním článku z tisku. Vždy byl sdělen cíl hodiny. Pro průběžnou motivaci práce žáků byla využívána pochvala učitelky.

Výklad nového učiva byl realizován na základě rozsáhlých znalostí pedagožky. Obsah učiva byl aktualizován i výchovně využíván. Poznání žáků bylo však založeno převážně na pouhém verbálním projevu učitelky, s využitím zpětné vazby o pochopení ve formě problémových otázek. Sporadicky byla využívána mapa, dějepisné atlasy a učebnice. V jedné hodině byly žákům předloženy dvě populárně vědecké publikace k probírané látce. Přípravě pomůcek pro názornost výuky nebyla věnována dostatečná pozornost.

Samostatná práce žáků byla zařazována málo, závěry takto získaných poznatků neformulovali žáci, ale učitelka. Ta si také při kladení některých otázek během výkladu nebyla vědoma chybějících znalostí žáků (vyžadované zeměpisné údaje v 6. ročníku ještě neprobírali). Užitá

metodika byla stereotypní, i zajímavé informace žáci přestávali s narůstající délkou výkladu žáci sledovat. Komunikativní dovednosti žáků byly rozvíjeny ve velmi malé míře, pouze v některých hodinách byl dáván prostor i pro souvislejší samostatný projev žáků. Pozitivem bylo i vyjasnění užívaných pojmů z hlediska jejich významu v různých historických obdobích.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v dějepisu byly hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v zeměpisu

Příprava vyučující na jednotlivé hodiny byla promyšlená, učivo navazovalo na předchozí, výukové cíle byly stanoveny přiměřeně k aktuálnímu stavu tříd. Týdenní dotace jsou v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu.

Zeměpis ve všech ročnících druhého stupně vyučuje jedna učitelka s odbornou a pedagogickou způsobilostí a dlouholetou praxí.

Sledovaná výuka byla realizována v kmenových třídách s méně podnětným prostředím z hlediska potřeb zeměpisu. Učitelka používala pomůcky standardně vybaveného zeměpisného kabinetu, zejména zeměpisné mapy, žákovské glóbusy a školní atlasy, které byly do tříd přinášeny. Žáci pracovali převážně s učebnicemi, atlasy a připravenými nakopírovanými texty. Didaktická technika byla využita v jedné hodině (zpětný projektor).

Organizace výuky vycházela z klasického pojetí, byla vedena věcně správně. Úvodní opakování bylo prováděno formou individuálního zkoušení, samostatnou prací a řešením křížovky s tajenkou. Výklad nového učiva vycházel z řízeného rozhovoru, učivo bylo vhodně aktualizováno současnými událostmi se snahou učitelky o dialog s využitím znalostí a vědomostí žáků z výuky i z reálného života. Žáci byli vedeni k dovednosti pohotové orientace na mapách. Vhodně byla zařazena i práce s chybou a práce s textem ve skupinách. Průběžně bylo zpětnou vazbou ověřováno zvládnutí zadaných úkolů. Cíl hodiny byl vždy splněn. Zvolené pracovní tempo i náročnost na znalosti odpovídaly s výjimkou 9. ročníku aktuálnímu složení jednotlivých tříd.

Ke vstupní motivaci učitelka vhodně využila současné aktuální události, možnosti cestovního ruchu a všeobecné znalosti žáků, formativní hodnocení bylo pozitivní a objektivní. Učivo bylo citlivě propojováno i s výchovnou složkou (ochrana životního prostředí).

Prostor pro rozvoj komunikativních dovedností žáků nebyl vytvářen v potřebné míře, verbální projev učitelky byl s výjimkou sledované hodiny v 8. ročníku dominantní.

Svým přístupem k žákům navozovala učitelka příjemnou pracovní atmosféru, žáci respektovali stanovená pravidla chování.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v zeměpise byly hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Pro zjišťování dosažených výsledků jsou používány běžné evaluační nástroje. Škola si sama sestavuje čtvrtletní a pololetní prověrky z jazyka českého. Provádí analýzu dosažených výsledků tak, aby se mohla ve své další práci soustředit na odstranění nejčastějších chyb žáků. Tuto analýzu neprovádí u velkých slohových prací. U obou typů prověrek se soustředí na chyby, chybí pozitivní konstatování o zvládnutí učiva. Prověrky z matematiky jsou sestavovány vyučujícími, kteří obsah konzultují na jednáních předmětových komisí. Zde jsou také srovnávány nominální výsledky souběžných tříd, případně odpovídajících tříd

v předešlém školním roce. U prověrek z matematiky je hodnoceno dosažené splnění a úroveň zvládnutí výukových cílů, s následnou specifikací jevů k docvičení. Pro jednotlivé naukové předměty na druhém stupni má škola zpracovány tzv. výstupní testy, které jsou zadávány na konci školního roku. Jejich výsledky jsou porovnávány na úrovni souběžných tříd a dále s předchozími ročníky. Zpětnou vazbou je rovněž účast žáků v soutěžích (Pythagoriáda, Matematický klokan, matematická olympiáda, zeměpisná olympiáda) a úspěšnost žáků při přijímacím řízení na střední školy. Komerční testy škola nevyužívá.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy byly v českém jazyce na prvním stupni hodnoceny jako vynikající, v českém jazyce na druhém stupni, v matematice na prvním stupni i druhém stupni, v hudební výchově na druhém stupni a v zeměpisu hodnoceny jako velmi dobré, v dějepisu jako dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

1. Údaje uvedené v platném Rozhodnutí o změně v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení a ve zřizovací listině Základní školy Traplice, okres Uherské Hradiště jsou v souladu.
2. Rada školy není zřízena.
3. Spolupráce se zřizovatelem i obcemi, z nichž žáci navštěvují školu, je dobrá.
4. Mezi tradice školy patří Vánoční akademie, která se uskutečňuje každoročně za velké účasti rodičů a další veřejnosti.
5. Ve školním roce 2003/2004 obsadila jedna žákyně III. třídy 1. místo o okresním kole recitační soutěže, jeden žák třídy IX. A obsadil 4. místo v okresním kole fyzikální olympiády.
6. Ve školním roce 2003/2004 se v době inspekce jako volitelné předměty vyučovaly: komunikace, sportovní hry a ruský jazyk, nepovinné předměty byly: společenská výchova, informatika a náboženství. Část žáků školy navštěvovala kroužky německého jazyka, anglického jazyka, sportovní, turistický, keramický, výtvarný a lego.
7. Některé třídy vydávají třídní časopis.
8. V průběhu inspekce byl předám všem 249 žákům přítomným ve škole dne 21. dubna 2004, případně 22. dubna 2004 Dotazník pro rodiče a žáky základní školy. Zpět bylo ČŠI odevzdáno 219 dotazníků. Dotazník vyplňovali rodiče žáků, část otázek mohli vyplnit i sami žáci sedmého, osmého a devátého ročníku.

Vyhodnocení dotazníků:

Otázka	Souhlasím v %	Nesouhlasím v %	Nevím nebo neodpověděli v %
Vzdělávací program školy splňuje Vaše očekávání.	63	9	28
Nabídka nepovinných a volitelných předmětů je vyhovující.	49	16	35
Při vyučování se ve většině předmětů využívají různé pomůcky	64	4	32
Vyhovuje Vám skladba /výběr/ mimovyučovacích aktivit vybraných školou	56	14	30
Žáci běžně pracují se školním počítačovým vybavením ve většině předmětů.	24	32	44

Nejméně jeden učitel Vaše dítě dobře zná.	22	3	75
Učitelé se většinou zajímají o problémy Vašeho dítěte.	55	11	34
Informovanost ze strany školy o výsledcích Vašeho dítěte je dostatečná.	69	4	27
Klasifikace ústního a písemného projevu je vyvážená.	64	5	31
Vaše dítě si myslí, že je hodnoceno ve škole spravedlivě.	58	10	32
Jste spokojeni s nabídkou mimoškolní zájmové činnosti.	48	23	29
Vaše dítě ví, na koho se má obrátit v případě, že je nespokojeno.	63	6	31
Vaše dítě se dovídá ve škole o nebezpečí kouření, užívání drog a jiných návykových látek.	57	6	37
Vaše dítě se ve škole seznamuje se zásadami zdravého životního stylu.	59	6	35
Školní řád obsahuje jasně stanovená potřebná pravidla.	68	2	30
Toalety jsou ve škole čisté, žáci mají k dispozici ručníky (vysoušeč), mýdlo a toaletní papír.	51	16	33
Existuje svobodná volba povinně-volitelného předmětu.	31	12	57
Můžeš vyslovit svůj názor, můžeš ve škole o problémech diskutovat?	33	12	55
S počítači pracují při výuce všichni žáci pravidelně.	26	11	63
Je alespoň jeden předmět, který tě baví víc než ostatní, a zájem o něj vzbudil učitel svou výukou.	38	8	54
Distribuce a užívání drog v prostorách školy jsou zcela neobvyklé.	30	5	65
Projevy šikany učitelé účinně řeší.	32	10	58
Vím, na koho se mám obrátit, budu-li potřebovat pomoc.	41	4	55
Ve škole se hovoří o tom, jak nebezpečný je terorismus.	33	7	60

Chce-li být Vaše dítě ve škole úspěšné, trvá jeho domácí příprava:

- půl hodiny denně 18% odpovědí
- jednu hodinu denně 34 % odpovědí
- dvě hodiny denně či více 11 % odpovědí
- neodpověděli 37 %

Na otázku : „Co by se mohlo ve škole zlepšit?“ odpovědělo 20 respondentů. Opakovaně se vyskytly odpovědi – počítačové vybavení a kvalifikovanost učitelů.

Další sdělení pro ČŠI napsalo 28 respondentů. Několik odpovědí se týkalo špatného stavu sociálních zařízení ve škole. Dále část respondentů pochválila práci školy. Další sdělení se opakovaně nevyskytla.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Základní školy Traplice, okres Uherské Hradiště, příspěvkové organizace vydaná dne 9. října 2002 rozhodnutím zastupitelstva obce Traplice
2. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. ledna 2003 vydané MŠMT čj.26 448/03-21
3. Výroční zpráva o činnosti Základní školy Traplice, okres Uherské Hradiště za školní rok 2002/2003
4. Žádost o povolení výjimky zaslaná ředitelem Základní školy Traplice dne 30. března 1999 Mgr. Bohumíru Šumskému, řediteli odboru ZŠ na MŠMT ČR
5. Odpověď MŠMT ČR čj. 21 458/99-22 na žádost čj. 632/99 Org. ze dne 10. května 1999 – ZŠ Traplice, přestávky - výjimka
6. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. září 2003
7. Přehled zájmových kroužků a nepovinných předmětů platný ve školním roce 2003/2004 v době inspekce
8. Záписy z pedagogických rad ze školních let 2002/2003, 2003/2004
9. Záписy z porad ze školních let 2002/2003/, 2003/2004
10. Tematické plány učiva sledovaných předmětů pro školní rok 2003/2004 sestavené dle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2
11. Personální dokumentace vyučujících sledovaných předmětů ve školním roce 2003/2004 v době inspekce včetně dokladů o nejvyšším dosaženém vzdělání sledovaných předmětů
12. Dlouhodobý plán práce Základní školy Traplice na období let 1998-2008
13. Celoroční plán školy pro školní rok 2003/2004
14. Třídní knihy všech tříd platné ve školním roce 2003/2004 v době inspekce
15. Třídní výkazy všech tříd platné ve školním roce 2003/2004 v době inspekce
16. Katalogové listy všech tříd platné ve školním roce 2003/2004 v době inspekce
17. Rozvrh hodin platný ve školním roce 2003/2004 v době inspekce
18. Individuální vzdělávací programy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pro školní rok 2003/2004
19. Vnitřní řád školy platný ve školním roce 2003/2004 v době inspekce
20. Prověrky a kontrolní písemné práce z českého jazyka a z matematiky ze školního roku 2003/2004
21. Plány předmětových komisí a metodického sdružení pro školní rok 2003/2004
22. Záписy z jednání předmětových komisí a metodického sdružení ve školním roce 2003/2004
23. Plán kontrolní činnosti ředitele a zástupkyně ředitele pro školní rok 2003/2004 platný v době inspekce
24. Hospitační záznamy ředitele a zástupkyně ředitele ze školního roku 2003/2004
25. Třídní časopisy ze školního roku 2003/2004

26. Organizační řád školy platný ve školním roce 2003/2004 v době inspekce
27. Kriteria pro osobní hodnocení pracovníků školy platná ve školním roce 2003/2004 v době inspekce
28. Kompetence a povinnosti vyučujících platné ve školním roce 2003/2004 v době inspekce
29. Dotazníky rodičům a žákům Základní školy Traplice, okres Uherské Hradiště předané do rodin prostřednictvím žáků dne 21. dubna 2004 a vrácené 22. dubna 2004, případně 23. dubna 2004

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech, stejně jako oblast plánování, organizování, kontrolní činnosti i dalšího vzdělávání jsou celkově velmi dobré. Tyto předměty učí většinou zkušení pedagogové, jejichž práce má do značné míry srovnatelnou úroveň. Ve škole jsou ustaveny předmětové komise a metodické sdružení, jejichž činnost je pro výuku přínosem. Kontrolní systém je účinný.

Budova školy je starší, její vnitřní vybavení je funkční, udržované. Část školního nábytku je nová. Nejvíce zastaralé je sociální zařízení, které působí neestetickým dojmem a jehož funkčnost je obtížně udržována. Kmenové třídy jsou funkčně a esteticky vybaveny, ve škole je také šest odborných pracoven, pro sledované předměty je nepravidelně využívána především pracovní výpočetní techniky. Počítačové vybavení je do určité míry zastaralé. Žáci mají přístup na internet i v době mimo vyučování. Škola má základní vybavení pomůckami i didaktickou technikou. V hodinách byly mnohé pomůcky využity, didaktická technika byla užita v malé míře.

Žáci školy získávají vědomosti a dovednosti v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Hospitované hodiny byly zpravidla velmi dobře připravené, v některých z nich byly ve značné míře využity činnostní metody práce žáků. Zvláště na prvním stupni byla věnována zvýšená pozornost motivaci a relaxaci, méně již rozvoji komunikačních dovedností. Škola má vlastní evaluační nástroje, které prokazatelně využívá.

Ve srovnání s minulou inspekcí došlo ke změně vzdělávacího programu. Na prvním stupni došlo u jedné z nekvalifikovaných učitelek k výraznému zlepšení ve všech oblastech výuky.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jana Šopíková	Jana Šopíková v. r.
Členka týmu	Mgr. Marie Dratvová	Marie Dratvová v. r.
Člen týmu	Mgr. Roman Hoza	Roman Hoza v. r.
Členka týmu	Mgr. Pavla Koupilová	Koupilová Pavla v. r.
Další zaměstnankyně ČŠI	Bc. Jana Bílková Monika Brziaková Helena Hlůšková	

Ve Zlíně dne 7. května 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. května 2004

Razítko

Ředitel školy

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Jindřich Zapletal

Zapletal v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Zlínský inspektorát, Zarámí 88, P. O. Box 225, 760 01 Zlín. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel obec Traplice Traplice 404 687 04 Traplice	4. června 2004	o5-1169/04-5178
Rada školy	Není zřízena	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.